

VINERI • 24 IULIE 2015 • ANUL LXV NR. 30

FOAIA românească

100 ANI
FONDAT ÎN 1951

SĂPTĂMÂNAL AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA

Ne place, ne place, ne place la Sulina!
„Gyula Tour”, o aplicație pe telefon, creată de un român din Iula
„Locul principal în inima mea îl ocupă cântecele din Micherechi”

Urmăriți-ne:

www.foaia.hu

foaia@foaia.hu

www.facebook.com/foaiaromaneasca

CALENDAR ORTODOX

27 iulie, luni, †) Sf. M. Mc. și Tămăduitor Pantelimon; Cuv. Antuza
28 iulie, marți, Sf. Ap. și diac. Prohor, Nicanor, Timon și Parmena
29 iulie, miercuri, Sf. Mc. Calinic, Mamant și Veniamin; Sf. Mc. Teodota cu fiii săi
30 iulie, joi, Sf. Ap. Sila, Silvan, Crescent, Epenet și Andronic; Sf. Mc. Iulita; Sf.
Mc. Valentin, Ep. Umbriei (Lăsatul secului pentru Postul Adormirii Maicii
Domnului)
31 iulie, vineri, Înaintepăznuirea scoaterii Sf. Cruci; Sf. și Dreptul Evdochim; Sf.
Iosif din Arimateea.
1 august, sâmbătă, Scoaterea Sf. Cruci; Sf. 7 Mc. Macabei.
2 august, duminică, Aducerea moaștelor Sf. Întâiul Mc. și Arhid. Ștefan; Bine-
credinciosul Împărat Justinian cel Mare (Dezlegare la ulei și vin) Duminică
a IX-a după Rusalii (Umblarea pe mare – potolirea furtunii)

Curiozități românești

Cetatea Aradului

Unul dintre cele mai importante monumente istorice ale României este Cetatea Aradului. Aceasta a fost construită în timpul domniei împărătesei Austriei, Maria Terezia (1740–1780). Locul ales pentru construcție în-deplinea în primul rând condiții de ordin strategic fiind așezat la întretăierea a două foarte importante drumuri comerciale, unul care duce din Câmpia de Vest spre Transilvania și altul, care vine din nord, dinspre Oradea și Satu Mare și face legătura cu Timișoara și calea fluvială oferită de Dunăre.

Lucrările au început în anul 1762 și au durat peste 20 de ani, până în 1783, desfășurându-se sub supravegherea și după planurile elaborate de arhitectul militar austriac Filipp Ferdinand Harsch. Zidurile, așezate pe trei rânduri, cu pământ, iar grosimea lor este în jur de trei metri și la acea vreme au fost înconjurate de un șanț umplut cu apă din Mureș mărginit spre exterior de un mic val de pământ. Circumferința zidurilor cetății arădene este de 3180 metri și acestea au fost prevăzute cu bastioane de tip cavalier, flancate de reducte pentagonale. În total, bastioanele cuprindeau 296 guri de foc.

În interior au fost ridicate trei corpuri principale de clădiri, care cuprindeau comandamentul, garda cetății și mănăstirea spital, care includea și biserica în stil baroc, care astăzi este în stare de ruină. Ultimii patru calugări dedicați Sf. Ioan de Capistrano au locuit în mănăstire până în 1861.

La ridicarea cetății au participat peste 1500 de familii din împrejurimi, și au trebuit dăruite și 169 de case. În total au fost cheltuiți, de către guvernul austriac imperial, peste trei milioane de florini, o sumă impresionantă pentru acea vreme.

Cetatea Aradului a jucat un rol deosebit de important în Revoluția de la 1848–1849, fiind asediată timp de nouă luni, între octombrie 1848 și iunie 1849. Din cetate, armata austriacă a bombardat orașul timp de opt luni cu peste 40.000 de proiectile de artilerie. La data de 6 octombrie 1849, în împrejurimile cetății au fost executați de autoritățile austriece 13 generali ai armatei revoluționare maghiare.

O perioadă de timp, cetatea a fost folosită ca închisoare, apoi ca garnizoană. În prezent, în cetate se află Batalionul Mixt Româno-Ungar de Menținere a Păcii, batalion înființat la 20 martie 1998 și devenit operațional din anul 1999.

Moneasa

Școala de vară „Al. Mocioni”
pentru tineri din Ungaria și Serbia

Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria, cu sprijinul financiar al Departamentului Politici pentru Relațiile cu Românii de Pretutindeni din cadrul Ministerului Afacerilor Externe al României, organizează în perioada 26–31 august 2015, Școala de vară „Alexandru Mocioni” pentru tineri de origine română din Ungaria și Serbia. Tabăra din acest an se va desfășura în stațiunea Moneasa din județul Arad. Scopul principal al școlii de vară este motivarea și susținerea tinerilor români din țările de lângă România de a-și păstra limba și a-și cunoaște istoria. Programul

școlii de vara va cuprinde: o parte formativă, care va conține 4 module de studiu (cursuri despre istoria, limba, identitatea românească) și o parte recreativă, în care participanții vor avea ocazia să viziteze câteva importante atracții

turistice din județul Arad. La școala de vară din acest an, din Ungaria vor participa câte zece copii români din Bătană, Micherechi și Budapesta, iar din Serbia, copii din Banatul sârbesc și din Valea Timocului.

E.Ș.

De 35 de ani în slujba ascultătorilor

În data de 26 iulie, emisiunea „O voce românească” a Radiodifuziunii Ungare (MTVA) aniversează 35 de ani de la prima difuzare în eter. Îi invităm pe ascultători să ne scrie amintiri legate de programele noastre, de realizatorii acestora, de emisiunile noastre de început, difuzate pe unde ultrascurte – bandă estică, (actualmente pe unde medii cu frecvențele de 873 și 1188 kHz și prin internet la www.mediaklikk.hu), despre impactul acestor emisiuni la vremea respectivă realizate cu și despre Măria Sa Ascultătorul. Așteptăm observațiile și propunerile Dvs., pentru că dorința noastră dintotdeauna a fost și este

să realizăm emisiuni pentru și cu participarea Dvs.! Adresa de mail: roman@radio.hu. Adresa poștală: Medimedia Kft, 6721 Szeged, Kossuth Lajos sgt. 29.

Cu mulțumiri: Redacția radio

Poza săptămânii

Războiul panourilor în Ungaria.
Dacă vii în Ungaria... pregătește-te de orice!

Părerile autorilor nu coincid întotdeauna cu opinia Redacției. Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor publicate în Foia românească aparține autorilor. Foia românească nu garantează publicarea textelor nesolicitate de redacție.

Pe copertă: Trupa HARD a școlii din Bătană la Tabăra ARC de la Sulina
(foto: Maia Nagy)

„Gyula Tour”, o nouă aplicație pe telefon, creată de un român din Jula

Întreprinzătorul **Tiberiu Bordaș** din Jula, originar din Micherechi, pune la dispoziția turiștilor care vizitează orașul balnear Jula, o nouă aplicație pentru telefoanele mobile inteligente „Gyula Tour”, o aplicație mult așteptată nu numai de către turiști ci și de către locuitorii orașului. Aplicația dorește să contribuie la dezvoltarea mijloacelor de comunicare prin care utilizatorul să afle rapid care sunt, de exemplu, programele culturale actuale sau alte informații utile. **Tiberiu Bordaș a explicat pentru săptămânalul „Foaia românească” ce înseamnă, de fapt, această aplicație.**

„Gyula Tour”, pe Android

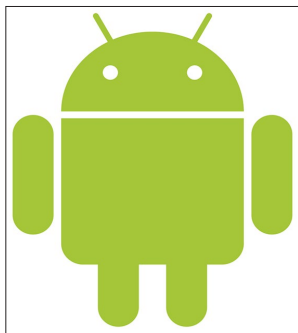
– Anul trecut am început să lucrez la această aplicație, care deocamdată poate fi instalată doar pe telefon de tip Android. Am avut în plan ca pentru vara aceasta să o dezvoltăm pentru tipul iOS, dar datorită solicitărilor de dezvoltare din partea utilizatorilor, am fost nevoiți să ne oprim deocamdată aici. Ceea ce este o noutate că nu peste mult timp aplicația va fi disponibilă și în limba română, ne-a mărturisit Tiberiu Bordaș, care ne-a mai spus că încă se lucrează la varianta în limba română, dar accesul va fi posibil probabil de la începutul lunii august. Aplicația poate fi citită în mai multe limbi, textele sunt traduse în limba dorită.

Informații utile despre Jula, în limba română

– Această aplicație se adresează pentru oricine, fie el locuitor al orașului sau turist. Ideea principală la întocmirea variantei în limba română a fost ca turiștii români, care vizitează orașul în număr mare în sezonul de vară, să afle cele mai importante informații despre oraș.

La întrebarea de unde știe un turist, de exemplu, despre aplicația „Gyula Tour”, Tiberiu Bordaș ne-a spus:

– Am întocmit o listă cu instituțiile, muzeele, bisericile, apartamentele, pensiunile, farmaciile, spitalele, restaurantele, șamd, din Jula, după care am intrat în legătură directă cu instituțiile respective oferindu-le pentru anul acesta prezentarea gratuită pe această aplicație. Colegii mei au depus o muncă serioasă, ca să adune toate informațiile din oraș. La servirea datelor am primit un ajutor însemnat de la Biblioteca orașe-

nească „Mogyoróssy János” din Jula. Aplicația poate fi descărcată gratuit de pe Android Market. Accesul este foarte simplu, practic, aplicația permite accesul la toate obiectivele din Jula. Pentru început, trebuie accesat la Android Market pagina „Atracții culturale, turistice și gastronomice din Jula”. Acolo găsim câteva informații pentru a ajuta instalarea acestei noi

aplicații pe telefonul mobil sau pe tabletă.

Opt meniuri principale

Pe ecranul telefonului apar opt meniuri principale, printre care: actualități, gastronomie, pensiuni, activități de agrement, informații publice, șamd. Itinerarul sau traseul poate fi folosit numai în cazul în care suntem conectați la GPS. Aplicația a fost realizată în așa fel ca să fie adaptată pentru oricare localitate. Dacă veți căuta noua aplicație „Gyula Tour” o veți găsi destul de ușor pe Android Market. După ce deschideți pentru prima dată aplicația, veți fi conduși în faimosul oraș Jula, obținând foarte ușor orice informație utilă. **A.C.**

EDITORIAL

Gânduri jurnalistice de vară

Jurnalismul de multe ori este acuzat că vede numai problemele și greșelile, este un chițibușar care tot timpul caută nod în papură, este un om incomod care are numai întrebări provocatoare, este pesimistul care vede numai jumătatea goală a paharului. Probabil că este așa, de aceea este jurnalist. Altfel ar fi bucătar sau zidar sau orice altceva.

Jurnalismul este, de altfel, și el un om normal, doar că are convingerea că numai prin discutarea și analizarea problemelor poate merge lumea înainte, doar prin descoperirea nedreptăților, corupției, abuzurilor, etc. vom putea trăi într-o lume mai bună. Jurnalismul informează și formează: adună și transmite informații despre ce se întâmplă și formează păreri. La rândul lui, și jurnalistul se bucură, de exemplu, că se deschide după multe tergiversări prima autostradă care leagă România de Ungaria, adică România de Europa, dar bucuria lui nu este nemărginită pentru că vede și chioșcurile vama care vor fi un blocaj serios în a ajunge cât mai repede de la Timișoara sau Arad la Budapesta sau Viena. Jurnalismul se bucură de calitatea bună a noului drum european (făcut și din banii lui), dar nu poate să nu vadă că atunci când politicienii români și maghiari se întâlnesc aceștia nu ratează nicio ocazie să-și lanseze mici înțepături critice. Dacă jurnalistul nu le-ar vedea toate astea, ar fi un simplu turist prin lume și prin propria lui viață.

O descriere perfectă a jurnalismului am găsit-o în cartea cercetătorului psiholog **Camelia Popa**, „Jurnalismul. Personalitate și profesie” (Editura Universitară, 2011), care zice: „Nu este nici mai înalt, nici mai drept, nici mai bun, nici mai școlit decât mulți dintre semenii săi. Însă el reușește să radiografieze deopotrivă binele și răul unei lumi și să prezinte faptele într-o structură logică simplă, accesibilă tuturor. Nu este scriitor pentru că, potrivit cutumelor meseriei sale, nu are dreptul să fabuleze, și nici actor, chiar dacă participă intens la spectacolul vieții. Nu este un politician, fiindcă deciziile sale nu au o argumentație electorală și nici un judecător, pentru că judecățile lui nu constituie sentințe. Detestat și deopotrivă adulat, uneori pentru același motiv – rostește adevăruri incomode –, dar cel mai adesea privit cu neutralitate de către semenii săi, jurnalistul, pentru că despre el este vorba, reprezintă exponentul unei categorii profesionale eterogene, dificil de încadrat în tiparele profesiilor clasice. Privit când ca un boem fără leac, când ca un analist riguros, jurnalistul este, în cele din urmă, un »produs social« al timpului în care trăiește, dar și o individualitate bine conturată, cu un set de trăsături specifice care-i conferă succesul în profesie.”

Dar stați liniștiți, vitamina D transmisă prin razele de soare își face efectul și la jurnaliști, pentru că în cele mai călduroase luni ale anului, când toată lumea este în concediu de vară, parlamentarii și guvernele nu iau hotărâri, tribunalele nu judecă, școlile nu educă elevii, atunci și numai atunci, și jurnalistul vede mult mai frumoasă lumea înconjurătoare. Festivalurile, abundența de evenimente culturale și de timp liber, taberele de creație sau pentru tineret transformă jurnalistul într-un om curios, dornic de a cunoaște frumosul și binele din lume.

În restul anului, el își face doar meseria, prin care vă ajută să cunoașteți, să înțelegeți mai bine lumea. Iar dacă nu vă place ce citiți în ziare sau ce vedeți la televizor, nu dați vina pe jurnalist, pentru că el este „produsul social al timpului în care trăiește”. Schimbați lumea, nu jurnalistul!

Eva Șimon

Aniversare de căsătorie la Cenad

Cele mai cunoscute aniversări ale căsătoriei sunt cele de la 25 de ani – nunta de argint și de la 50 de ani – nunta de aur, însă nu trebuie uitate nici celelalte aniversări, începând de la 1 an. Tradiția spune că toate aniversările căsătoriei au nume diferite, o ocazie frumoasă pentru a sărbători în fiecare an într-o manieră diferită, de a organiza ceva specific fiecărei aniversări în parte. Sâmbătă, 18 iulie, la biserica ortodoxă română din Cenadul Unguresc au aniversat la 20 de ani de căsnicie, nunta de porțelan, soții **László Kiss** și **Aurelia Popa Kiss**. Conduși de nașii **Petru Popa** cu soția **Ana** și nașii **Tamás Leszko** cu soția **Eva**, au venit să-i mulțumească lui Dumnezeu pentru dragostea lor și pentru trăinicia ei. Soții Kiss au fost însoțiți la biserică de părinți, prieteni și de cele trei fiice ale lor, **Orsolya**, **Luca** și **Kata**. Ceremonia aniversării a fost săvârșită de protopop **Aurel Becan**.

Botez în Biserica Ortodoxă din Micherechi

Ziua de sâmbătă, 11 iulie, a fost o zi cu totul specială pentru familia **Sabău** din Jula. Părinții **Gheorghe Sabău** și **Maria Puskár** și-au creștinat primul lor băiat, **Gheorghe**. Ceremonia bo-

tezului a avut loc în biserica ortodoxă din Micherechi, locul natal al mamei, și a fost săvârșită de preotul paroh **Ioan Bun**, iar nașii de botez ai micuțului au fost **Eva Ana Puskár** și **Öcsödi**

László. Micuțul **Gheorghe** a devenit prin Sfânta Taină a Botezului membru al Bisericii Ortodoxe. La momentul atât de important și frumos au avut alături de ei familia și rudele. **A.C.**

Botezul ortodox al fetei Mira

Duminică, 12 iulie, după Sf. Liturghie, preotul **Ioan Bun** din Micherechi a să-

vârșit botezul fetei **Mira Hajdú**, copilul părinților **Ilona Szaszko Hajdú** și **Attila**

Hajdú din Micherechi. Nașa de botez a micuței **Mira** a fost **Magdalena Szőke**. **A.C.**

EXPOZIȚIA CU VESTIGII ORTODOXE din colecția Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria

Poate fi vizitată
de luni până vineri,
între orele 10 și 16

Adresa:
Jula,
str. Kuruc nr. 11

Un nou semnal de alarmă pentru necesitatea dialogului dintre români

Pe 21 iunie, Autoguvernarea Românească din Cenadul Unguresc a semnat un contract de colaborare cu Autoguvernarea Românească din Seghedin. Din partea românilor din Cenad a fost prezent președintele **Vasile Rotar** și deputatul **Gheorghe Popa**, iar din partea celor din Seghedin președintele autoguvernării, domnul profesor **Gheorghe Petrușan**. Cu această ocazie, am stat de vorbă cu domnul Petrușan nu doar despre planul de colaborare între românii din Cenad și Seghedin, dar și despre problemele actuale din comunitate, despre lipsa de dialog care duce la dezbinare și multe altele.

„Prin colaborare, putem prelungi viața românească”

– Relațiile noastre cu Cenadul sunt mai vechi. A fost o perioadă când nu prea am colaborat, însă Cenadul Unguresc este satul de care noi ne legăm prin foarte multe activități din trecut, astfel ne-am gândit să reînnoim aceste relații. Am căzut de acord cu românii din Cenad ca să semnăm un contract de colaborare și, într-adevăr, să fim atenți la activitățile noastre reciproce, să participăm la programele noastre și să încercăm să mobilizăm un pic mai bine românii, câți mai sunt în Cenad și Seghedin. Să ne apropiem mai mult, deoarece cu cât suntem mai puțini cu atâta avem nevoie de mai mare solidaritate, de voință de colaborare. Numai așa putem supraviețui și prelungi viața noastră românească. Îmi pare bine că autoguvernarea de aici este partener bun în această colaborare.

Nevoia de dialog

– O astfel de colaborare vă va ajuta și financiar pe viitor, să aveți proiecte comune, să faceți rost de fonduri pentru a organiza cât mai multe evenimente?

– Neapărat. Adevărul este că noi am vrea, cu centrul la Cenad, să încercăm să adunăm reprezentanții comunităților românești din județul Csongrad, românii care în baza recensământului s-au definit ca români, și să vedem ce se poate face la nivel județean. O altă chestiune: simțim în fiecare zi necesitatea de împăcare, de apropiere a taberelor care s-au format între noi în ultimii ani. Comunitatea românilor din Ungaria este fragmentată în mod anormal. Așa ceva, eu în cei 60 de ani de când sunt în viața publică nu am observat. Și ar trebui să începem un dialog despre motivele, cauzele adevărate. Să vedem ce se poate face, fără nici o iluzie desigur, dar eventual să inițiem un dialog. Nu știu de ce ne săpăm singuri groapa. Ea va fi săpată pentru fiecare, dar pentru comunitate nu se poate permite așa ceva. Sunt tot felul de grupulețe, care organizează paralel aceleași evenimente, nu se consultă între ei. De ce? De ce atâtea conflicte, când apare o problemă de soluționat, vezi cazul școlii din Micherechi! De ce nu suntem capabili să analizăm situația, să comunicăm în mod corect, inteligent, ca apoi printr-o voință comună și colaborare, să soluționăm problema, dar prin consens.

Ar trebui să ne băgăm mințile în cap și să vedem că, dacă mergem pe calea aceasta, ne distrugem mult mai repede.

Problemele nediscutate

– Dacă vorbim de dialog la nivel de comunitate, nu ar fi nevoie de un reprezentant competent care să țină legătura între parteneri? Cine să fie acesta?

– Dacă avem instituții, care își asumă această răspundere. Pe vremuri a fost mult mai ușor, pentru că era numai Uniunea, și acolo într-adevăr se dezbăteau problemele comunității, se adunau peste două sute de oameni și se duceau acasă cu cele auzite acolo. Acum e mult mai complicat, pentru că este Autoguvernarea pe Țară, este Uniunea, deși înființarea autoguvernărilor locale este un act pozitiv în sine desigur, dar acestea nu știu să colaboreze, se generează tot felul de conflicte. Ambițiile personale trebuie să le știm armoniza cu interesele comunității, altfel viața publică, obștească nu va fi. Dacă o societate nu funcționează după normele democrației binecunoscute atunci nu e funcționabilă. Deci, la ora actuală ar trebui să știm să dialogăm și să ne apropiem pentru a discuta cum putem ajuta comunitatea. Dacă nu, aceste lucruri lipsite de morală, ce s-au întâmplat în trecutul apropiat, discuțiile urâte și arogante, sunt dăunătoare.

– Reprezentantul legal la nivel de țară al românilor din Ungaria este AȚRU. Ați luat legătura cu dânsii pentru colaborare?

– Asta este o problemă extrem de importantă. Relația dintre comunitățile locale și centrală (AȚRU) s-a întrerupt prin acest sistem de autoguvernări. Peste tot trăiesc puțini români. Între autoguvernările locale ar trebui să existe o relație

normală, zilnică, obișnuită și să colaboreze. Nu trebuie ca Autoguvernarea pe Țară să aibă programele ei. Noi avem programele noastre aici, în localitățile unde românii trăiesc. Ei acolo ar trebui să facă cu totul altceva. Să nu repete ceea ce face Seghedinul, Micherechiul, etc. Ei ar trebui să ne reprezinte interesele pe lângă Guvern, iar viața culturală să se desfășoare în localitățile unde trăiesc românii. Ar trebui multe lucruri discutate și schimbate. Problema principală cu AȚRU a fost de la începuturi că s-a autoizolat, nu a participat numai la programele organizate de ei înșiși. Treptat s-a creat această fragmentare și dezbinare. E nevoie de mai multă deschidere. Invităm de ani de zile reprezentanții AȚRU la programele noastre și nu vin. De ce? Dar nu se duc nici în altă parte. Și-au creat trupa lor, au bani, la ei este puterea și nu-și dau seama că o mare parte a comunității românești a rămas în afara acestei sfere de interese, de aceea distrugerea comunității va fi mult mai rapidă. O altă problemă cu AȚRU este că lipsește în totalitate transparența. Știe cineva ce fac consilierii AȚRU? Ce fac comisiile? Ar trebui să-și prezinte în fața opiniei publice activitatea, programul, ce anume doresc să facă. Pentru că dacă fac lucruri importante, frumoase, nimeni absolut nu-i va critica, îi va lăsa în pace. Dar ar trebui să știm ce fac, pentru că sunt banii noștri, ai mei, ai tuturor, bani publici. Ar trebui ca AȚRU să devină o forță coordonatoare, conducătoare a comunității. După părerea mea nu este! Este prea puțin că Guvernul de la Budapesta îi tratează ca atare, îi recunoaște, dar dacă nu reușești să atragi populația comunitară pe care o reprezintă, nu ai făcut nimic.

A.B.

Pe scurt...

MICHERECHI

Duminică, 26 iulie, în Biserica Ortodoxă din Micherechi, după Sfânta Liturghie, trei membre ale Oastei Domnului vor mărturisii credința Domnului. Au ales calea credinței: **Ileana Condoroș Bogyó**, **Ileana Cozma Roșu** și **Ana Cozma Petrușan**. Serbarea de mărturisire va fi săvârșită de preotul paroh **Ioan Bun**. La eveniment sunt invitați oaspeți de la Adunarea „Oastea Domnului” din Târgu Lăpuș, în frunte cu **Ioan Danciu**.

BUDAPESTA

Luni, 27 iulie, cu începere de la ora 19.00, Institutul Cultural Român Budapesta prezintă filmul artistic românesc „Sunt o babă comunistă”, în cadrul programului intitulat „Clubul de film”. Prezentat în premieră în Ungaria în 2014 de către Institutul Cultural Român Budapesta, filmul regizat de **Stere Gulea** a fost difuzat atât în capitala Ungariei, cât și la Seghedin, ulterior fiind inclus în programul „Săptămânii filmului românesc la Budapesta, 2014”. Stere Gulea spune despre filmul său: „Ceva ce e puțin mai rar în filmul românesc din ziua de azi: normalitate, haz, oameni care țin unul la altul, care au un simț al solidarității dezvoltat. «Sunt o babă comunistă» e un film cu oameni normali, simpli, care ne face să vedem că lumea nu e plină doar de neajunsuri.” Din distribuție fac parte: **Luminița Gheorghiu**, **Marian Râlea**, **Anca Sigartău** și **Ana Ularu**. Filmul va fi proiectat la sediul Institutului Cultural Român Budapesta (str. Izsó nr.5), cu subtitrare în limba maghiară.

ȘERCAD

Autoguvernarea Românească din Șercad organizează în perioada 30 iulie–2 august o excursie la Băile Ocna Șugatag. Stațiunea balneoclimaterică Ocna Șugatag se află în județul Maramureș, la 20 km de orașul Sighetu Marmăției, la 490 m altitudine la poalele munților Țibleș-Gutâi. La excursie vor participa 30 de persoane, români și maghiari din localitatea Șercad, ne-a informat președintele autoguvernării, **Ioan Tat**.

Ne place, ne place, ne place la Sulina!

Am așteptat cu nerăbdare ziua în care la Julia ne urcăm în autobuz și luăm drumul spre Sulina. La pornire am avut emoții mari și ne-am temut de drumul cel lung. Am avut dreptate, drumul a fost foarte lung și câteodată și plictisitor. Am povestit mult, am ascultat muzică, am cântat și puțin am și dormit în autobuz. Ajungând la Tulcea am cărat bagajele la port, unde am așteptat câteva ore să pornească vaporul spre Sulina. Am călătorit 3 ore cu vaporul, puțin ne-am plictisit, dar a meritat. Când am ajuns, după puțină așteptare, am primit cheia camerelor și în sfârșit am ocupat locurile. Ne-am odihnit puțin și eram și obosiți, dar nu am vrut să ratăm nici o zi fără să ne scăldăm în Marea Neagră. A fost minunat! Valurile erau mari, apa era caldă și soarele bătea din plin. Seara după cină am primit tricouri la fel, și a fost deschiderea taberei! Acolo, în sala de conferință am văzut ce mulți suntem. Erau tineri din Moldova, Ucraina, Serbia și noi din Ungaria și toți cântam împreună:

Ne place, ne place, ne place la Sulina!

Joi și sâmbătă am primit cina pe mal, un grătar foarte gustos, după care cei dornici de dans s-au putut distra la discotecă. Mâncarea a fost gustoasă și am

putut mânca bine, deoarece în fiecare zi am fost la plajă, și ne-am scăldat mult! O zi doar n-am fost la scăldat, atunci ne-am plimbat în oraș și am jucat fotbal. Nici o zi nu ne-am plictisit! Eram plini de programe și activități, am desenat, am cântat, am dansat, am jucat tenis de masă, fotbal, volei, baschet. Băieții au jucat un meci de fotbal așa mai oficial, deși câștigătorii au fost băieții din Micherechi, și ai noștri au jucat foarte bine și eram mândri de ei. După acest meci, nici fetele nu s-au lăsat, dar cu același rezultat. Trebuie să recunoaștem, că noi, elevii din Bățania, nu suntem primii la fotbal, dar am reușit să câștigăm concursul de proză și poezie prin colegul nostru Roli.

S-au legat prietenii foarte

te mari între elevii din Bățania și Micherechi, de aceea cred că ne-am simțit așa de bine și în acest an! Așa cred că: „Vara fără prieteni e ca un an fără vară.” În tabără aveam 5 locuri dragi: coridorul, unde stăteam

de vorbă, de multe ori vorbeam chiar despre nimic, locul al doilea era pe scări, unde aveam semnalul WiFi cel mai bun... nu comentez de ce. Apoi, terenul de baschet și în jurul mesei de tenis de masă, unde ne-am

jucat mult, terenul de fotbal unde nu numai meciuri serioase s-au desfășurat și, nu în ultimul rând, plaja și marea, unde ne-am scăldat mult, unde am construit castele din nisip sau ne-am săpat unii pe alții în nisip, unde am adunat scoici și ne-am bronzat.

Foarte repede treceau zilele și în final a venit și ultima zi, când ne-am făcut bagajele. Nu ne-a plictisit așteptarea, am jucat baschet, am cântat, am ascultat muzică.

Drumul către casă cumva a fost mult mai scurt și mai liniștit. Mi-e dor de Sulina, de prieteni și de multe ori îmi aduc aminte când strigam cu toții:

Ne place, ne place, ne place la Sulina!

Dora Misik, Bățania

Am simțit în aer mirosul sărat al mării!

Ne aflam în ultima săptămână de școală când doamna profesoară ne-a anunțat că se va organiza o tabără la mare, între 5 și 13 iulie, tabăra Sulina. Cu entuziasm m-am înscris. Aveam speranțe mari pentru această tabără, fiind la mare. Nu fusesem până acum în tabără la mare, ci doar la munte.

Am pornit la drum către Sulina în 5 iulie, într-o duminică. Am împărțit autocarul cu grupul de copii venit de la Micherechi. Acest autocar avea să ne ducă până la Tulcea și de acolo am luat vaporul până la tabără. Am ajuns la Sulina în jurul orei 2 după masă. După ce ne-am instalat,

pe la ora 4 am pornit spre mare. Am simțit în aer mirosul sărat al mării, care îmi trezea amintiri plăcute! Pe lângă bălăceala zilnică, în fiecare zi s-au organizat diferite concursuri: de desen, de fotbal, de cântat, de tenis de masă și multe altele. A fost o seară de karaoke, iar discoteca a avut loc pe malul mării. Uneori când noi, copiii, eram prea leneși și obosiți să mergem la mare la disco am organizat noi una în tabără. Acea idee spontană ne-a ajutat să ne împrietenim și cu alți copii din alte țări. Săptămâna a trecut atât de repede... La festivitatea de închidere a seriei, fiecare țară a avut de pregătit și prezentat

un program artistic și tot atunci s-au anunțat copiii câștigători ale premiilor de la diferitele concursuri.

Atmosfera creată de cei care au organizat tabăra a fost incredibilă! Sper că mă voi întoarce și la anul în Tabăra Sulina!

Antonia Daria Jivan, Bățania

În tabără la Marea Neagră

Mă numesc Reca Misik și am 9 ani. Sunt elevă la Școala Generală Română din Bățania. Eu am fost cea mai mică din grupa din Ungaria. Mi-a plăcut foarte mult la Marea Neagră, la Sulina, m-am simțit foarte bine. Am fost opt fete din Bățania, așa că am fost și

eu cazată cu ele, din fericire. Am participat la concursul de desen, am cântat de două ori în fața publicului și am dansat un dans modern cu fetele mari. Avem un grup de dans modern HARD (Hajni, Antonia, Reca, Dora) la școală.

M-am scăldat foarte mult, abia așteptam să intrăm în apă, dacă se putea nici nu ieșeam de acolo. Drumul din tabără până la plajă era cam lung, de 3 km, dar câteodată mai mergeam și cu microbuzul sau cu taxi, dacă puteam.

M-am simțit foarte bine și sper că o să mai am ocazia să mă duc și altă dată în tabără la mare.

Reca Misik, Bățania

O salut pe draga de Sulina și pe noii mei prieteni!

Sulina. Un orășel mic în Delta Dunării, la 20 de minute de mare și plajă. Multe căsuțe simple, înconjurate de grădini mari, pline de verdeață. Câteva vile mai măricele îți fură privirea. O cireadă de vaci te însoțește agale, când îți întinzi lenea peste o zi de vară. Faleza cochetă, împodobită cu flori de toate culorile, te invită să te plimbi la umbra copacilor ei bătrâni și deși. Magazine pestrițe își cheamă cumpărătorii, restaurantul trimite, cu briza mării, un miros îmbietor, de grătar și mâncare dobrogeană; băncuțe primitoare te așteaptă să îți iei o felie de pizza și să admiri ultimul drum al Dunării, către Marea cea mare. Oameni drăguți, primitori și răbdători. Intrî în singurul restaurant al vechiului *Porto Franco*, butonând plictisit telefonul, neatent, mai-mai să-l răstorni pe chelnerul fără școală de ospătari (dar cu școala vieții și a bunului simț absolvită cu *brio*); te

prinde, dragul de el, tocmai când legile fizicii erau gata să te arunce pe spate.

Cam așa ar fi Sulina în care, acum două săptămâni, mă cazam pentru tabăra școlară. În primă fază nu am vrut să merg, fiindcă am crezut că mă voi plictisi o săptămână întreagă la

mare, dar s-a dovedit a fi distracția verii pentru mine. Plictiseală? Nici vorbă. De două ori pe zi la plajă, cu tot cu plimbările aferente, participări la concursuri de fotbal, teatru, muzică, dans, cultură generală, desen, tenis de masă, baschet și ... mai știu eu?! Aaaa! Și

nu am muncit degeaba, pentru că cei de la recepție au făcut o expoziție cu operele noastre de artă, iar colegul bățanian *Ristin Rolu* a câștigat premiul I la concursul de teatru. Se știe că cei din Bătania suntem cei mai buni la teatru și la povestit, nu?

Firi prietenoase, dar timide și dependente de net, fie ele din Bătania sau Micherechi, stăteau pe hol căutând semnal WiFi, în aer, cu telefoanele, și ne spionam cu coada ochiului. Cândva, nu știu exact când, tehnologia a fost cea care ne-a adus unul către altul, așa încât, în partea a doua a șederii acolo, ne petreceam deja timpul și ocupam plaja împreună.

E drept, cam târziu, abia în clasa a opta, m-am prins și eu că tabăra nu este despre locație; nu este despre starea vremii; nu este despre calitatea îndoielnică a mâncării; tabăra este despre managementul propriei persoane, departe de ai tăi; tabăra este despre amintiri frumoase, prinse în albumul vieții; tabăra este despre niște puști nebuni, compatibili cu tine.

O salut pe draga de Sulina și pe noii mei prieteni!

Sorana Hajnal Putin, Bătania
Viitor boboc de clasa I
la Liceul „Nicolae Bălcescu”
de la Julia

Succesul lui Roland Ristin, moment de bucurie în tabăra de la Sulina

Într-o zi frumoasă de vară, pe data de 5 iunie, la ora 1, am pornit cu autobuzul împreună cu copiii din Micherechi și Bătania spre Tabăra Sulina. Drumul a fost foarte lung și obositor. Când ne-am coborât jos de pe vapor m-am întâlnit cu prietenii de la Chitighaz și cu sora și verișoara mea de la Liceul „Nicolae Bălcescu”. Mi-am luat rămas bun de la prietenii care se întorceau acasă. Ajungând în tabără, în primul rând trebuia să ne ducem bagajele în camere. Camera noastră a fost la etajul 1, deci ne-a fost mai greu să ducem bagajele, dar ne-am descurcat fiindcă ne-au ajutat băieții. După ce ne-am cazat, am stat în camere și ne-am odihnit puțin, fiindcă eram foarte obosiți din cauza drumului lung pe care l-am făcut. Seara pe la ora 8 am luat cina, iar după cină am mers toată tabăra în sala de conferințe unde ne-au făcut cunoscut regulamentul taberei și unde am învățat imnul Taberei Sulina. A fost foarte distractiv.

A doua zi ne-am trezit la ora 8, fiindcă la ora 9 aveam micul dejun. După micul dejun am mers toți în camere și ne-am pregătit să mergem la mare. Drumul dintre tabără și mare a fost 2 km pe jos, dar am avut ocazia să mergem și cu taxiul ori cu autobuzul. Când am ajuns la mare, toți am fost uimiți de frumusețea mării, oriunde ne uitam am văzut doar apă în jurul nostru. La mare am stat doar până la ora 1, fiindcă la ora 2 am avut prânzul și ca să ajungem la timp trebuia să ne pornim. După prânz ne-am odihnit puțin, nu am putut merge așa repede să ne bălăcim fiindcă era foarte cald. După ce ne-am odihnit, cine a vrut să meargă la mare au mers împreună cu profesorii pe la ora 4, fiindcă pe atunci nu a mai fost chiar așa de cald. Eu după masă nu am mers, am preferat să rămân în tabără, fiindcă nu prea am avut chef. În tabără puteam să jucăm tenis de masă, fotbal, volei și baschet. După ce au ajuns copiii de la mare, pe

la ora 7, toți s-au pregătit pentru cină. În zilele de joi și sâmbătă, cina am luat-o la un restaurant de lângă mare. După cină am avut discotecă. Noi nu am rămas, am preferat să venim în tabără unde am stat trei toată noaptea. Aproape în fiecare zi la fel ca în prima zi, am mers la mare să ne scăldăm împreună cu prietenii. A fost zi când a fost concurs de fotbal, în care Ungaria a jucat împreună cu Serbia, Ucraina și Moldova. A fost

distractiv, fiindcă am avut ocazia să ne împrietenim cu tineri din alte țări. În alta zi a fost karaoke, unde am putut asculta voci extraordinare din fiecare țară care au fost în tabără. Într-o altă zi a fost concurs de cântat, la care am participat și eu și o prietenă de a mea. Am mai participat la un concurs în care era vorba despre un test, pe care dacă l-ai completat excelent, puteai să câștigi o tabletă. A fost distractiv. În alta zi nu am putut merge să ne bălăcim fiindcă a plouat, dar și fără aceasta ne-am distrat de minune, fiindcă ori am jucat tenis de masă, ori am stat de vorbă în cameră și am ascultat muzică. A fost seara când ne-am culcat pe la ora 5 dimineața și ne-am trezit la ora 8, fiindcă la ora 9 am avut micul dejun. În alte seri am stat până la 12 noaptea afară și am jucat baschet, sau ne-am uitat la stele pe terenul de fotbal.

Ultima zi a fost foarte frumoasă. În cursul săptămânii fiecare dintre noi am primit un tricou și o șapcă

pe care era scris numele taberei, iar în ultima zi toți trebuia să ne îmbrăcăm cu acestea la decernarea premiilor, care a avut loc în sala de conferințe. Ungaria a câștigat un singur concurs, concursul de recitare, pe care l-a câștigat *Roland Ristin* din Bătania. Ne-am bucurat mult pentru el. Iar majoritatea concursurilor le-a câștigat Serbia. În această seară au dansat și câțiva copii din fiecare țară. Din Micherechi au dansat două fete dansul micherechian. A fost plăcut să le vezi cum duc această tradiție mai departe. După decernarea premiilor, în curtea taberei au sunat cântece populare și toți copiii și tinerii au dansat pe aceste cântece. Cred că această tabără va rămâne în amintirea tuturor copiilor și tinerilor, fiindcă am petrecut clipe de neuitat în care ne-am făcut prieteni și am avut ocazia să vedem frumusețea pe care a creat-o Dumnezeu, Marea Neagră.

Lavinia Bogdan, Micherechi

Noutăți despre Festivalul George Enescu, ediția 2015

Stimați cititori ai Foii Românești, am plăcerea să vă mai transmit câteva informații despre evenimentele Festivalului Enescu, ce va avea loc în București, anul acesta, între 30 august și 20 septembrie.

Potrivit unui top realizat de publicația britanică *GRAMOPHONE* – revista este un reper în lumea culturală internațională, având o vechime de 90 de ani în jurnalismul cultural – în urma analizelor pe care revista le efectuează anual, ea grupează marile orchestre ale lumii pe categorii calitative. Specialiștii publicației au notat cu titlul de „cele mai bune orchestre din lume” un număr de 20 de orchestre. În suita concertelor Festivalului Enescu din anul acesta, șapte orchestre dintre cele notate cu acest titlu vor susține programe la București. Vă prezint acum primele patru cotate ca cele mai bune orchestre din lume, care vor susține programe în Festival, pe lângă numărul impresionant de orchestre participante la întregul program.

1. Filarmonica din Berlin în ziua de 3 septembrie va susține pe scena Sălii Palatului din București un concert extraordinar dirijat de Sir Simon Rattle, supranumit în lumea muzicală „*Legendarul*.” Concertul prezintă un interes deosebit întrucât va avea loc după cincisprezece ani de negocieri, dacă vă vine să credeți. Deci, se poartă negocierile, vedeți, nu numai în lumea politicului și în cea financiară. Drept urmare, ascultătorii să se considere norocoși! Orchestra din Berlin este o Instituție Academică, de-a dreptul.

2. Royal Concertgebouw Amsterdam – renumele acesteia este cât se poate de romantic, deține titlul de „*orchestra cu cel mai catifelat sunet din lume*.” Să sperăm că „vestita” lipsă a unei acustici corespunzătoare din Sala Palatului nu va deteriora prea mult acest sunet catifelat. Ce păcat că orchestrele, soliștii sunt supuși acestei încercări din doi în doi ani și obligați să facă față în mod eroic concertelor susținute într-o sală ca aceea.

Și ce rușine pentru o capitală atât de iubitoare de muzică. Oare cu toți banii recuperați de pe urma proceselor de corupție, dacă se recuperează niște bani, nu se putea până acum construi o sală cuvenită de drept unui Festival de excepție cum este Festivalul George Enescu?

Și publicația *GRAMOPHONE* ar putea întreba același lucru!!!

Orchestra aceasta a mai concertat de trei ori la București. În ediția din anul acesta își va susține programul în două seri la rând, pe 19 și pe 20 septembrie. La pupitrul orchestrei se va afla un tânăr dirijor de origine letonă, Andris Nelsons, aflat acum în plină ascensiune internațională. Revista BBC Music în numărul curent din iulie îi și dedică un portret.

3. Orchestra Filarmonicii din Viena va concerta la Sala Palatului pe 16 septembrie. Evenimentul va marca o dublă premieră, căci solista acestui prim concert al orchestrei vieneze va fi soprana Valentina

Nafornița, absolventă a Universității de Muzică din București. Este considerată „o stea a muzicii clasice internaționale”. În momentul de față, cântăreața este membră a Operei de Stat din Viena.

4. Pe 8 și pe 9 septembrie, pe scena Sălii Palatului va concerta **London Symphony Orchestra**. La pupitrul se va afla dirijorul de origine română Ion Marin.

London Symphony Orchestra în luna iunie a transmis printr-un mesaj video special un salut de „curtoazie” adresat publicului Festivalului Enescu.

Pe lângă aceste patru cele mai bune orchestre din lume vor susține concerte și alte orchestre alese în

Top 20 de revista *GRAMOPHONE*, printre acestea se numără Staatskapelle Dresden și San Francisco Symphony Orchestra, distinsă cu Premiul Pulitzer pentru Muzică. Orchestra va interpreta în premieră lucrarea *Voix de la Nature*, de George Enescu.

În cadrul întregului program al Festivalului vor fi interpretate în total 20 de lucrări de marele compozitor român, George Enescu.

Dragi cititori, nu uitați: 30 august! Începe Festivalul!!! Urmăriți concertele transmise live pe www.festivalenescu.ro.

Anna Scarlat

(Sursa informațiilor: Comunicat de presă emis pe 8 iulie de stafful Festivalului)

„Locul principal în inima mea îl ocupă cântecele din Micherechi”

Interviu cu profesorul de muzică Grigore Poiendan din Micherechi

Muzica este un mod de viață. Este și un dar, un talent care trebuie susținut cu foarte multă muncă, ca în orice alt domeniu care presupune performanță – ne-a mărturisit Grigore Poiendan, tânărul din Micherechi cunoscut în Ungaria atât în comunitatea românească, cât și în cercurile artiștilor maghiari, pentru cântecele populare pe care le promovează de mic copil. El consideră că nimic nu este prea mult atunci când aduci frumosul în viețile oamenilor. Artiștii nu își aparțin sieși, ci unui scop superior – acela de a aduce trăiri, emoții, concepte prin care să aducă un plus de frumos și de bine în viețile oamenilor.

Satisfacția oricărui interpret sau muzician este foarte mare și imposibil de explicat în cuvinte, ne-a mărturisit Grigore. El este familiarizat cu scena de mic copil și este foarte cunoscut, mai ales în județul Bichiș, și nu numai. A făcut Academia de Muzică la Budapesta, iar de scurt timp este profesor la școala generală maghiară din Șercad.

– De mic copil ai fost fascinat de muzică. Care a fost prima ta întâlnire cu muzica? De unde începe povestea cântecului popular?

– Povestea cântecului popular a început acasă... Acasă spun locului natal, unde m-am născut și am copilărit și anume comunei Micherechi, unde am descoperit tainele cântecului. Am fost de șapte-opt ani, când la căminul cultural de la noi din sat a fost un concurs la care și eu m-am pregătit cu cântece populare românești din Micherechi. A fost primul meu concurs și mi-am dat seama că îmi place foarte mult să cânt, am avut succes, și a fost o experiență foarte plăcută. Mai târziu am învățat de la bunicul meu și alte cântece populare românești dintre care „Crești pădure și te-ndeasă”, care a devenit hora mea preferată. La școala generală am început mai târziu să dansez și să cânt, și le-am făcut paralel. Am urcat pe urmă pe scenă în cadrul mai multor serbări școlare și concursuri, unde am fost premiat.

– Povestește-mi puțin despre momentele de succes și despre alegerea ta de a rămâne cu cântecul toată viața.

– După terminarea școlii generale am avut în față o decizie importantă. M-am înscris la Liceul de muzică

„Bartók Béla” din Bichișciaba și a trebuit să aleg între muzică și dans, pentru că nu se puteau ambele. Astfel, cântecul fiind mai aproape de inima mea, am rămas la secția de muzică. La Bichișciaba am învățat foarte multe hore, cântece, colinde și tot ce a venit la rând. Pe parcursul liceului am fost invitat să cânt la diferite festivaluri folclorice sau m-am prezentat la concursuri în județul Bichiș și la Pesta. Am participat la concursuri în județul nostru, la Budapesta, Kecskemét, Nyíregyháza, Celldömölk, Mohács, etc. În 2006, când am fost la conservatorul de muzică, am ajuns și la un festival în Germania, și acolo am horit cântece populare românești și ungurești. De fiecare dată am mers cu plăcere, nu m-am gândit niciodată, că vai trebuie să cânt, ci a venit din suflet și nu m-a interesat că sunt pe scenă sau acasă, eu tot am horit... Momentul de glorie a fost atunci când am fost admis la Academia de Muzică „Liszt Ferenc” din Budapesta.

– Ce așteptări ai avut de la această școală și ce a însemnat pentru tine să fii student la această prestigioasă instituție?

– În 2008 am ajuns la Academia de Muzică unde,

sigur, a fost pentru mine o lume nouă. Am învățat foarte multe lucruri și reguli noi. Am dorit să fiu bun în ceea ce fac, să învăț muzică. Am știut că muzica este frumoasă, iar acest lucru s-a promovat și la academie foarte mult. Sunt mândru că am reușit să fac ceea ce mi-am dorit, am reușit să devin profesor de muzică și de acum încolo nu doar eu voi cânta pe scenă, ci o să promovez pentru scenă și micile vârstare.

– Care este repertoriul tău preferat?

– Locul principal în inima mea îl ocupă cântecele din Micherechi, cele din Cenad și, în general, toate horele românilor din Ungaria, dar am și câteva cântece populare maghiare îndrăgite. Eu cred și susțin cu tărie că interpretul de muzică populară este cel mai apropiat de mintea și inima omului datorită faptului că întotdeauna reușește să scoată în evidență ce avem mai de preț. Vreau să spun că sunt mândru că sunt micherechian.

– Ținând cont că predai

muzică la o școală maghiară, ai obișnuit să introduci și cântece românești?

– Am obișnuit să-i învăț și cântece românești pe copiii din Șercad și până acum tuturor le-a plăcut.

– Dacă ai avea posibilitatea, ai accepta să predai la o școală românească?

– În cazul în care ar fi o posibilitate, bineînțeles o să ajut și acolo cu mare bucurie.

– Actual lucrezi și la un proiect de colectare a cântecelor și obiceiurilor populare românești din Ungaria. Despre ce proiect este vorba și ce rol are această muncă de cercetare pentru un tânăr interpret și profesor?

– Când mi-am scris teza de licență, am adunat din satele românești materiale despre colinde și am mers în foarte multe locuri. Atunci mi-a venit ideea că ar trebui să adun și alte cântece și obiceiuri ca să nu se piardă. Așa a pornit acest proiect al meu să ajung în toate satele românești din Ungaria și să mă întâlnesc cu toți vârstnicii care mai știu să-mi cante sau să-mi povestească despre trecut. Din acest material va rezulta un volum, iar cântecele o să le pun pe note și atașat probabil o să fie scos și un CD cu melodiile înregistrate și un DVD, pentru că fac și înregistrări video.

Aceste tradiții înseamnă foarte mult pentru un tânăr interpret de muzică populară, deoarece te ajută să înțelegi de unde pornește folclorul, ce înseamnă folclor, să descoperi tradițiile și obiceiurile populare ale

satului. Când spui folclor, spui identitate. Folclorul îl reprezintă pe omul simplu, în primul rând. Folclorul este toată bogăția noastră, este lada de zestre a oricărei civilizații, cred că este insigna, emblema cu care nu numai că te definești ca om, dar te și evidențiezi față de alții.

– Interlocutorii pe care tu îi cauți în satele românești din Ungaria sunt foarte puțini. Mai ai cu cine să faci aceste înregistrări pe care îți le-ai propus?

– Așa este. Scriem 2015 și sunt foarte puțini oamenii de la care mai pot afla ceea ce caut. Sunt locuri unde sunt doar 1-2, altunde găsesc 3 sau 4 interlocutori și atunci sunt foarte bucuroși. Oamenii aceștia au vârste cuprinse între 70-90 de ani, pentru că generația mai tânără nu mai cunoaște cântecele din bătrâni și obiceiurile.

– Probabil că o să fii ultimul cercetător care mai are posibilitatea de a sta de vorbă cu ei...

– Într-adevăr, doar ei mai sunt autentici și trebuie să lucrez foarte repede să ajung cât mai repede la ei și să mă ajute Dumnezeu să ajung la cât mai mulți. Folclorul este unul din lucrurile de bază cu care noi românii din Ungaria ne putem mândri.

– Adresezi un gând cititorilor noștri?

– Într-o lume în care avem tot mai puțin timp pentru noi, trebuie să facem un mic efort să lăsăm muzica să ne pătrundă în suflet.

A.B.

Clătite medievale, la Moneasa

La Moneasa, în acest an, Parada Clătitorilor se va desfășura sub sloganul: Clătite medievale. Printre interpreți se vor număra formația Lupus Dacus (paradă și miniconcert), întreaga zi de sâmbătă, 25 iulie, purtând o amprentă medievală: Lupte full-contact cu arme medievale, prezentare tabără, costumație și arme medievale, școală de lupte o arme specifice epocii, inclusiv „arderea” unei vrăjitoare pe rug.

Duminică va fi un spectacol folcloric, cu Lucian Drăgan, Viorel Leric, Adi Balint, Vasile Coca, Leontin Ciucur, urmat de un concert marca Mircea Baniciu, ambele spectacole desfășurându-se la Teatrul de Vară.

Sâmbătă 25.07.2015

ora 11:00 Deschiderea oficială – platoul din fața Hotelului Parc

ora 15:00 Parada Lupus Dacus, animație cu publicul și prezentarea instrumentelor medievale – alea principală din Moneasa

ora 16:00 Miniconcert Lupus Dacus, animație cu publicul și prezentarea instrumentelor muzicale

ora 16:30 Lupte Full contact cu arme medievale între cavaleri cu armură – platoul din fața Hotelului Parc

ora 17:00 Animație cu publicul, prezentare tabără medievală, costume și arme medievale

ora 21:00 Concert Lupus Dacus, dansurile oferite de domnițele cavalerilor, școala de dansuri medievale, jonglerii cu foc și „arderea” vrăjitoarelor pe rug – Teatrul de vară

Duminică 26.07.2015

ora 14:00 Concert de muzică populară cu Lucian Drăgan, Viorel Leric, Adi Balint, Vasile Coca, Leontin Ciucur – Teatrul de vară

ora 17 Concert Mircea Baniciu – Teatrul de vară

Sărbătoare în vecini

În orașul de pe Criș se fac deja pregătiri pentru tradiționala sărbătoare „Zilele orașului Chișineu-Criș”, de la începutul lunii viitoare, din zilele de 1 și 2 august. În cele două zile de week-end vor fi acțiuni culturale, competiții sportive, ne-lipsite concerte-regal de muzică populară dar și de muzică modernă, întreg orașul fiind în sărbătoare.

Programul celei de-a IX-a ediție cuprinde nume mari și formații cunoscute, cum sunt Simona Costin, Simona Boncuț și Nicu Vesa, Diana Selagea, Claudia Ionaș, Aurel Turcaș Vlaicu, Alina Eremia, Florin Ionaș, Ansamblul Național Transilvania, Rapsozii Zărandului, Antonia. Prezentator: Mihai Herțu de la Hora TV.

PRIMĂRIA ȘI CONSILIUL LOCAL CHIȘINEU CRIȘ organizează

ZILELE ORAȘULUI CHIȘINEU CRIȘ

editia a IX-a

SIMONA COSTIN

DIANA SELAGEA

ALINA EREMIA

ANTONIA

Prezentator: **MIHAI HERȚU** de la **HORA TV**

CLAUDIA IONAȘ

FLORIN IONAȘ GENERALUL

AUREL TURCAȘ VLAICU

RAPSOZII ZĂRANDULUI

1-2 AUGUST 2015

Sâmbătă și Duminică pe stadion

Intrarea liberă!!! partener: **Timisoreana**

GLUME

Doi alpiniști cad în prăpastie.

Pesimistul:

– Ajuuuutooor! Caaad!

Optimistul:

– Zbooooooor!

❖ ❖ ❖

Un alpinist căzut în crăpătura unui ghețar este găsit de o trupă de la Crucea Roșie și Salvamont. Salvatorii strigă de sus:

– Crucea Roșie și Salvamontul sunt aici!

Iar alpinistul din prăpastie:

– Nu donez nimic!...

❖ ❖ ❖

Ștefan cel Mare umbla cu voinicii după el prin Țara Moldovei când, trecând pe lângă un lan de porumb, aude o voce dumnezeiască ce cânta de se oprea în loc apa izvoarelor și amuțeau păsările codrului. Ștefan se îndreaptă spre locul cu pricina, prin lanul de porumb înalt cât călărețul, și zărește un prunc ca de vreo zece ani ce cânta cu foc.

– Cum te cheamă pruncule?, întreba domnitorul Ștefan.

– Gică, Măria Ta, Gică Petrescu!

❖ ❖ ❖

După lucrarea de control la chimie, Alinuța:

– Mă Bulă, io te-am văzut c-ai copiat după mine. O să se prindă profa!

– Taci, măi Alinuța, că nu se prinde! Unde-ai scris tu Ion Pozitiv, eu am scris Gheorghe Negativ.

❖ ❖ ❖

Un nebun, în timpul unei învoiri, se întoarce la domiciliu. Cineva îl întreabă care sunt condițiile de viață în ospiciu. Nebunul răspunde:

– E foarte bine. Avem acolo de toate, inclusiv o piscină în care ne aruncăm de la ultimul etaj... Și ni s-a promis că dacă vom fi cuminți ne pun și apă!

❖ ❖ ❖

La zoo, soțul cu soția. Soțul zice:

– Vezi acolo, după gratii, hipopotamul acela? Și uită-te ce gură mare are!

– Daaa, da, văd.

– Și vezi că tace?!

❖ ❖ ❖

Un țăran era la muncă, dădea cu coasa. Un vecin vine în fugă la el și îi spune:

– Hai repede acasă că o murit soacră-ta!

La care țăranul răspunde calm:

– Mai întâi lucrul și după aceea distracția.

TV

Zămbește, mâine va fi mai bine (sau la fel)

Vineri, 24 iulie, ora 18.30, TVR1

Mihai Răzuș le propune românilor să uite de necazuri – sau, cel puțin, să le privească altfel, cu umor și ironie. Ele nu vor dispărea, dar impactul lor asupra stării fiecăruia va fi mult diminuat. Zămbește, mâine va fi mai bine (sau la fel) este o emisiune pamflet ce ironizează „anomaliile” orașului în care locuim. Emisiunea se dorește a fi o continuare, aplicată la realitatea actuală, a celebrei rubrici „Un zămbet pe 16 mm” din Albumul duminical al anilor.80. Numele străzilor, mutarea statuilor, piețele, mizeria, gunoierii – pe scurt, tot ce ne înconjoară în universul nostru citadin – sunt prezentate și comentate cu umor. Camera de filmare reprezintă unghiul subiectiv al povestitorului – un om simplu, care se plimbă prin oraș și își povestește peripețiile. Fiecare ediție Zămbește, mâine va fi mai bine (sau la fel) beneficiază și de o parodie muzicală legată de tema zilei. „Dacă lumea va zâmbi în timpul sau la sfârșitul emisiunii, scopul acesteia a fost atins”, explică producătorul Mihai Răzuș.

Pistruiatul 1 - Evadatul

Sâmbătă, 25 iulie, ora 9.00, Antena 1

Într-un mic orașel de provincie, membrii Mișcării ilegaliste pregătesc cu înflăcărare ziua Eliberării. Pistruiatul, un simpatic băiețandru de 14 ani, devine eroul acestor evenimente conduse din umbră de însuși prietenul și tovarășul său, Andrei. Ajutat de profesoara de istorie, de tatăl său și, de cele mai multe ori, de câinele Calu, puștiul face față cu dezinvoltură și curaj oricărei provocări.

Maria

Duminică, 26 iulie, ora 20.30, Neptun TV

Cel de-al șaptelea copil al Mariei și al lui Ion vine pe lume în întuneric, în suferință și neînțelegere. Maria încearcă să găsească ceva de lucru, dar nimeni nu o ajută. Părăsită de soț, Maria refuză să-și vândă un copil și devine prostituată...

O VOCE ROMÂNEASCĂ

Viața și tradițiile românilor din Ungaria

27 IULIE, LUNI (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: De dor și drag – emisiune de muzică populară realizată de Zoe Fuicu (Radio Timișoara) 17.55: Încheiere

28 IULIE, MARȚI (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.15: Femei celebre – serial al lect. Marieta Gavra 17.25: Reportaje, interviuri 17.55: Încheiere

29 IULIE, MIERCURI (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri 17.10: Evenimente culturale din vestul României / relatează Agneta Nica 17.20: Clubul suporterilor 17.55: Încheiere

30 IULIE, JOI (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Nota săptămânii semnată de Edda Illyés 17.20: Revista presei 17.30: Serial: Creștinismul de-a lungul secolelor 17.55: Încheiere

31 IULIE, VINERI (Ștefan Crâsta)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Reportaje, interviuri 17.55: Încheiere

1 AUGUST, SÂMBĂTĂ (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Programul bisericilor ortodoxe și al adunărilor baptiste 16.15: Evenimente calendaristice 16.30: Interviuri, reportaje 17.00: De dor și drag – emisiune de muzică populară realizată de Daniela Băcilă 17.55: Încheiere

2 AUGUST, DUMINICĂ (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: „În lumea credinței” – emisiune religioasă 17.00: Sinteza știrilor săptămânii 17.10: Retrospectiva săptămânii (spicuri din interviurile și reportajele difuzate pe parcursul săptămânii) 17.55: Încheiere

Ecranul nostru

miercuri, 29 iulie, Duna Tv, ora 6.30
Reluare: 29 iulie, Duna World, ora 12.30

În ziua de 26 iulie se împlinesc 35 de ani de la pornirea emisiunilor românești radiofonice. În primul program transmis de la Szolnok a fost difuzată revista presei, de Edda Illyés. Jurnalista Foi noastre, cum se numea pe atunci gazeta românească, mai târziu a semnat și nota săptămânii, pe care o transmite, fără întrerupere, de 35 de ani. În a doua parte a emisiunii, veți putea vedea un montaj despre expoziția permanentă a Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria care, de la începutul acestei luni primește vizitatori în fiecare zi de lucru. Realizator: Ștefan Crâsta

Contactele redacției românești:
6721 Seghedin, Blv. Kossuth L.
nr. 29, Tel.: 06-62/549-201

Abonați-vă la E-Foaia la prețul de anul trecut!

„E-Foaia” este varianta electronică a „Foi” tipărite. Cititorii „E-Foi” vor avea avantajul că vor putea citi paginile revistei în color și cu o zi mai devreme decât ceilalți abonați. „E-Foaia” cuprinde și acele articole și fotografii, care în ediția online nu apar.

„E-Foaia” este realizată în format PDF și poate fi citită cu programul gratuit Adobe Reader, cu ajutorul căruia puteți să căutați expresii sau conținuturi, dar puteți și printa toată revista.

Abonamente la „E-Foaia”:

3 luni – 1200 ft

6 luni – 2000 ft

12 luni – 3500 ft

MICA PUBLICITATE

Casă de vânzare în Jula

Casă de vânzare la doar câteva sute de metri de stațiunea termală Jula, într-un mediu plăcut, și curte, în localitatea Jula. Imobilul are living, bucătărie, sufragerie și trei camere, baie, WC și încălzire centrală cu gaz sau cu lemne. În curte sunt clădiri anexe: garaj, un spațiu pentru lemne. Imobilul are 156 mp și este urgent de vânzare, preț informativ 60.000 euro sau 18 milioane de forinți negociabil. Imobilul se află în orașul Jula, pe strada Silva la nr. 5. Mai multe informații la telefon 0036-70/6308407, adresa e-mail: tiberiu.boca@gmail.com.

Copiii de azi

ADRESE UTILE

REPREZENTANȚE

Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria (UCRU)

5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8
Tel./fax: (+36-66) 463-079
Președinte: Marius Maghiaru
E-mail: uniuneaculturala@gmail.com
Website: www.romanul.hu

Autogovernarea pe Țară a Românilor din Ungaria (AȚRU)

5700 Jula, str. Eminescu nr. 1
Tel., fax: (+36-66) 463-951
Președinte: Tiberiu Juhász
E-mail: atru@globonet.hu

MISIUNI DIPLOMATICE

Ambasada României

1146 Budapesta, str. Thököly nr. 72
Tel.: (+36-1) 384-8394
Telefon mobil de permanență: (+36-30) 535 69 12
Vă rugăm să folosiți acest număr de telefon pentru a comunica situații deosebite (ex: accidente, decese, răniri, dispariții de persoane), care reclamă urgență - la acest număr de telefon nu se fac programări și nu se furnizează informații consulare.
Ambasador: Victor Micula
Website: http://budapesta.mae.ro
E-mail: budapesta@mae.ro

Consulatul General al României

6720 Seghedin, str. Kelemen nr. 5
Tel./fax: (+36-62) 424-431, (+36-62) 424-429
Telefon mobil de permanență: (+36-30) 6777 980
Consul general: Ioan Fodoreanu
Website: http://szeged.mae.ro
E-mail: szeged@mae.ro

Consulatul General al României

5700 Jula, str. Munkácsy nr. 12
Tel.: (+36-66) 465-130
Fax: (+36-66) 465-142
Telefon mobil de permanență: (+36-30) 635-7181
Consul general: Florin Trandafir Vasiloni
Website: http://gyula.mae.ro/
E-mail: gyula@mae.ro

INSTITUȚII CULTURALE

Institutul de Cercetări al Românilor din Ungaria

5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8
Tel., fax: (+36-66) 463-079
Director: dr. Maria Berényi
E-mail: romanintezet@gmail.com
Web: www.romanintezet.hu

Institutul Cultural al României de la Budapesta

1146 Budapesta, str. Izsó nr. 5
Tel.: (+36-1) 383-2693, fax: (+36-1) 383-5345
Director: Gabriela Matei
E-mail: romankulturalis.intezet@upcmail.hu
Web: www.icr.ro/budapesta

Institutul Cultural al României Budapesta – filiala Seghedin

6720 Seghedin, piața Dugonics nr. 2.
E-mail: rki.szeged@invitel.hu

Lumina icoanelor Elenei Ruja, În expoziție la Julia

Direcțiunea Apelor din zona Crișurilor, cu sediul la Julia, a organizat, pe 10 iulie, la sala de expoziții Táj-VízHáz o expoziție temporară din lucrările pictoriței *Elena Ruja*. Artista originară din Micherechi, azi locuiește la Julia, și cu bucurie și-a expus cele mai noi lucrări de icoane pictate pe lemn și lucrări emailate în fața publicului din orașul mult îndrăgit de ea. Expoziția ce poartă titlul „Lumină cerească” a fost deschisă pe 10 iulie și poate fi vizitată la Casa TájVízHáz (Julia, str.

Városház nr. 25) până pe 3 august.

În deschiderea expoziției, organizatoarea *Kaczko Zita* a citat motoul Elenei Ruja, care-i ghidează viața și arta: „Cred în Dumnezeu, cred în bunătatea oamenilor, cred în viață și în împlinirea misiunii mele.” Cuvântul festiv a fost rostit de *Szabó Erzsébet*, directoarea Societății Artistice din Bichișciaba, care a prezentat atât cele mai importante momente din viața artistei, cât și rolul artei și al icoanelor.

Elena Ruja este un artist pentru care a picta icoane este un rost în viață, un mod de a fi aproape de Dumnezeu. Copilăria și-a petrecut-o în satul său natal, Micherechi, până la vârsta de 13 ani. A trăit timp de 30 de ani la Bichișciaba, unde a activat în domeniu contabil. În anul 1994 a început să simtă o atracție enormă către artă, a început să picteze. Artista recunoaște acest moment ca o renaștere. Atunci a început să-și întoarcă fața către Dumnezeu și către Isus Cristos, iar această credință a ajutat-o ca în doar câteva luni să picteze 40 de picturi în ulei. Au urmat apoi anii de studiere a artei plastice, participarea la numeroase tabere de

artă, atât în Ungaria cât și în România.

Primele icoane le-a realizat în anul 1998, și într-un singur an a pictat icoane pentru o expoziție întreagă. Prima expoziție de icoane i s-a deschis la Bichișciaba, unde a primit mult ajutor și susținere atât din partea comunității românești, cât și de la instituțiile culturale maghiare. De la Bichișciaba s-a mutat la Seghedin, unde însă tot timpul i-a fost dor de locurile apropiate de satul natal, așa a ajuns ca acum câțiva ani să se stabilească la Julia. „Pentru mine este important să mă întorc la rădăcini. În drumul meu în viață sunt călăuzită

și ajutată de Dumnezeu. Sunt fericită că sunt aici, sunt fericită că prin lucrările mele pot transmite bucurie și mesajul lui Dumnezeu către semenii mei”, este mesajul expoziției Elenei Ruja. **E.Ș.**

FOAIA
românească
24 iulie 2015
www.foaia.hu

Săptămânal al românilor din Ungaria. Editat de Editura de presă și cărți „NOI”. Director: Eva Șimon. Colectiv redacțional: Anca Liana Butar, Ana Cioca Czesznak. Editura și redacția: **5700 Julia, str. Gh. Doja nr. 8., CP 95.** Telefon: **(66) 463-152, 361-789,** E-mail: foaia@foaia.hu, Editor responsabil: Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria, 5700 Julia, str. Gh. Doja nr. 8. Internet: www.romanul.hu, uniunea@romanul.hu. Tiparul: Schneider Nyomda Kft, 5700 Julia, str. Károly R. nr. 7. Index: 25291. ISSN 1418-8341. Abonamente la Foaia românească în județele Bács-Kiskun, Bichiș și Ciongrad se efectuează la oficiile poștale, iar în celelalte județe la adresa redacției atât personal, cât și prin cec poștal. Abonamentele pe anul 2015: **3 luni 1200 forinți; 6 luni 2400 forinți; 1 an 4800 forinți.** Publicația apare cu sprijin de la Fondul de Subvenții al Ministerului Resurselor Umane (Budapesta, Ungaria), acordat prin Autogovernarea pe Țară a Românilor din Ungaria, și de la MAE - DRRP (București, România).